

[Formanden.]
beklager hans Bortgang og ærer hans Minde.

Medlemmerne paahørte staaende Formandens Udtalelse.

Formanden: Paa den af Indenrigsministeriet i Medfør af Valglovens § 50 udarbejdede Liste over Stedfortrædere findes opført som første Stedfortræder for Socialdemokratiet for Ribe Amtskreds Portør Mads K. Sørensen, Vejen.

Finansudvalget har afgivet Betænkning og Indstillinger angaaende 2den Afdeling af de i Folketinget indbragte Andragender, der har været tilstillet Udvalget. Eksemplarer vil blive omdelt.

I Skrivelser af Gaars Dato meddeler Undervisningsministeren, at han ønsker her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Oprettelse af et Landsarkiv for de sønderjydske Landsdele og

Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 222 af 1. Maj 1923 om statsunderstøttede Biblioteker.

Udenfor Dagsordenen har Undervisningsministeren Ordet for at fremsætte de nu anmeldte Lovforslag.

Undervisningsministeren (Byskov):
Jeg har den Ære for det høje Ting at fremsætte *Forslag til Lov om Oprettelse af et Landsarkiv for de sønderjydske Landsdele*. Efter at de sønderjydske Landsdele var blevet indlemmet i Kongeriget, opstod Spørgsmaalet om Opbevaringen dels af de Arkivalier, som fandtes i Landsdelene og vilde blive afgivet til et saadant Arkiv, dels af de Arkivalier, som skulde udleveres fra Kiel, og hvoraf en væsentlig Del kunde bero i et Arkiv i Provinsen, medens andet skulde indlemmes i Rigsarkivet her i København. Ministeriet har derfor stadig haft sin Opmærksomhed henvendt paa en hensigtsmæssig Løsning af dette Arkivspørgsmaal. Der kunde være Tale om at henlægge Arkivalierne til et af de bestaaende Landsarkiver — der har været tænkt paa Odense og Viborg —, og der kunde ogsaa være Tale om at lade dem opbevare i et særligt sønderjydsk Arkiv. At henlægge dem til et af de bestaaende Arkiver kunde have det tiltalende ved sig, at man kunde tænke sig derved at komme billigere fra hele Driften. Imidlertid, da vi undersøgte det nærmere, viste det sig, at hverken Viborg eller Odense Arkiv kunde optage disse Arkivalier, uden at der maatte en

Forøgelse af Personalet til, hvortil kom, at der vilde kræves ret bekostelige Byggeføretagender, enten man saa vilde indlemme disse Arkivsager det ene eller det andet Sted. Der var rent foreløbig skaffet Plads til Arkivalierne i Kredshuset i Aabenraa, men ganske vist under meget uheldige Forhold; en hel Del af dem maatte henlægges i Magasin og kunde ikke være tilgængelig for Publikum til Afbenyttelse, delvis maatte Arkivalierne ogsaa opmagasineres i Kældere og under saadanne Forhold, at man kunde befrygte, at adskillige af dem vilde lide Skade derved.

Det viste sig saa imidlertid, at der blev en Bygning ledig nede i de sønderjydske Landsdele, idet Telegrafbygningen i Tønder ikke mere skulde anvendes som saadan, og efter de Undersøgelser, der blev foretaget, egner denne Bygning sig særdeles godt til det Formaal, her er Tale om. Det er en smuk, særdeles solidt bygget, temmelig ny og fuldkommen brandsikker Bygning, og der kan blive fuldt tilstrækkelig Plads til Arkivet ogsaa med fremtidige Udvidelser for Øje.

Lovforslaget gaar da ud paa, at der oprettes et Landsarkiv i Tønder for de sønderjydske Landsdele, og at til Brug for dette Landsarkiv overdrages Telegrafbygningen i Tønder Amt fra Ministeriet for offentlige Arbejder til Undervisningsministeriet. Bekostningen derved, udover Bygningens Erhvervelse, vil ifølge Overslag beløbe sig til ca. 50 000 Kr. til Indretning af Bygningen. De aarlige Driftsudgifter vil ikke blive saa særdeles store. Der foreslaas, at der ved Landsarkivet ansættes en Landsarkivar og en Underarkivar samt et honorarlønnet Bud. Budet og Underarkivaren har vi i Forvejen ved Afdelingen i Aabenraa, og Underarkivaren der har Honorartillæg, fordi han bestyrer Arkivet; der bliver derfor kun Tale om en Stigning i Løn paa i alt 4 320 Kr. Driftsudgifterne maa regnes at blive ca. 1 500 Kr. større end de nuværende ved Arkivafdelingen i Aabenraa. Jeg skal med disse Bemærkninger, idet jeg i øvrigt henviser til de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, anbefale dette til velvillig Behandling i det høje Ting.

Jeg skal dernæst fremsætte *Forslag til Lov om Ændring i Lov Nr. 222 af 1. Maj 1923 om statsunderstøttede Biblioteker*. I § 11 i denne Lov staar der, at Loven skal forelægges til Revision inden Udløbet af Marts Maaned 1928. I den Anledning har Loven været til Drøftelse i Biblioteksraadet, og sidste Efteraar kom der fra dette til